

**ELHUNYT KEMPELEN TÜNDE GABRIELLA
KÖZÉPISKOLAI ÉNEK-ZENETANÁR, KARNAGY, A BÁRDOS LAJOS
HETEK ALAPÍTÓJA***

Kempelen Tünde Gabriella
(Budapest, 1939. július 21- Törökbálint, 2025. január 1.)

**HARMINCÖTÉVES A BÁRDOS LAJOS ZENEI HETEK
KÓRUSFESZTIVÁL¹
(1977–2011)**

Berlász Melinda beszélgetése Kempelen Tünde Gabriellával

Bámulatot és tiszteletet kelt bennem a Bárdos Lajos nevét viselő, immár történeti múltú kórusfesztivál-sorozat, melyet – még Bárdos Lajos személyes egyetértésével – az egykori *Éneklő Magyarország* hagyományaira alapozott Kempelen Tünde, egy évtizeddel Kodály Zoltán halála után. Nem csekélyebb elismerést kelt mindenkiben – aki résztvevője és hallgatója a koncertsorozatnak – a fesztivál létrehozásának és kibontakozásának szolgálatába állított 35 éves munkásságod. Nem lehet kellően tudatosítani, hogy személyes kezdeményező szereped és hősie szolgálatod nélkül ma nem lehetnénk tanúi annak az egész magyar nyelvterületet átfogó kórusmozgalomnak, amely a 20. század utolsó negyedétől napjainkig egész kóruskultúránkat mozgásba hozza.

¹ Berlász Melinda interjúja Kempelen Tünde Gabriellával a *Parlando* 2011/5. számához készült. Újra közlését Kempelen Tünde Gabriella közelmúltbeli tragikus halálán kívül az is indokolja, hogy a *Parlando* olvasói minél több információval rendelkezzenek a „bámulatot és tiszteletet” érdemlő kórusfesztiválról, melynek emblematisz alapító-vezetője Kempelen Tünde Gabriella volt.

Az évről-évre megrendezett, két hónapot átívelő *Bárdos Lajos Zenei Hetek* kórustalálkozó a közelmúltban és napjainkban is egyedülálló társadalmi-művészi törekvést képvisel, mint a magyar kórusélet „egészét” reprezentáló fesztivál. Külön tanulmányt érdemelne a fesztivál három és fél évtizedes történetének visszatekintő értékelése: a magyar kórusélet színvonalának, az együtteseknek, a szélesülő repertoárnak változó folyamata, és mindazoknak a pozitív és negatív társadalmi körülményeknek a számbavétele, amelyeknek végső eredményeként egy főváros környéki neves zenei rendezvényből (*Solymári Zenei Hetek*) előbb egy fővárosi centrumú kórusfesztivál, s végül az egész magyar kóruskultúrát átfogó, nemzetközi hatósugarú kórussemle bontakozott ki.

A kórusfesztivál-történet egyik távlatot teremtő felismeréseként született meg Benned a romániai rendszerváltás első napjaiban, hogy a határon túli magyar kórusokat is a fesztivál körébe hívjad. Személyesen indultál útnak és kutattad fel az erdélyi együtteseket, meghívtad őket a Bárdos-fesztivál következő évi koncertjeire. Ismétlődő utak, emlékezetes találkozások és irányadó tapasztalatok nyomán az erdélyi bekapcsolódást a felvidéki, délvidéki és kárpátaljai kórus együttesek sora követte a fesztivál több nemzedéket megszólító zenei mozgalmában.

Berlász Melinda: *35 éve, 1977-ben kezdted el a kórusfesztivál szervezését és megvalósítását még Solymár központtal, majd egy évtized múlva, 1987-től – Bárdos Lajos halálát követően – már a példaadó mester nevének felvételével jelölted meg a fesztivál hagyományt követő célkitűzését. Ezzel a gesztussal az évenkénti koncertsorozatot a magyar kórustörténet Kodály, Bartók, a Kodály-tanítványok és főként Bárdos Lajos nevéhez fűződő eszmei program örököseként értelmezted. A névadás a tiszteletadás és az azonosulási szándék jelzése, amelyben a példaadó hagyomány időszerűségét is hangsúlyozza az utókor. A Bárdos Lajos Zenei Hetek országos, kultúra-egyesítő programja olyan átfogó törekvést képvisel korunkban, amely ma egyedülálló kezdeményezésként nyújt lehetőséget a közösségi, vokális zenélés művészi élményének fesztiválszerű megélésére a magyar nyelvterület kóruskultúrájának átfogó jelenlétében.*

Felmerül a kérdés, miként született meg Benned pályakezdő karnagyként, zenei rendezőként egy országos kórusfesztivál megvalósításának terve, hiszen tanulmányaid idején senki sem ösztönzött hasonló kezdeményezésre, hacsak maga Bárdos Lajos sokoldalú zenei és szervezői példája nem jelentett e tekintetben ösztönzést számodra?

Bárdos Lajos
(kronika.hu)

Kempelen Tünde: Igen, Bárdos univerzális életműve engem mindig megfogott, és mindig példa volt számomra. De tulajdonképpen valahogy az élet hozta ezt úgy, hogy fokozatosan a kialakulás felé vezetett. Én nagyon rövid ideig tanítottam általános iskolában, másfél évig jóformán... Valahogy már a Zeneakadémián úgy éreztem, hogy felnőttekkel, vagy felnőttebb generációval szeretnék foglalkozni, és azt is éreztem, hogy ezen a területen hiánypótló munkát végezhetek. Már zeneakadémista koromban volt egy kis egyházi kórusom, teljesen amatőrök. Egy kis templomban megkértek, hogy vezessem a kórust. Én már akkor nagyon beleszerettem ebbe a munkába. A kórustagok fiatalokból és idősebbekből álltak, és úgy éreztem, hogy talán van érzékem ahhoz, hogy azokkal is megszerettessem a zenét, akiknek nincs zenei szakképzettségük. Ez valamiképpen életelvvé alakult bennem, hogy megszerettessem a zenét mindenkivel. A későbbiekben, amikor úgy alakult, hogy a Zenei Hetek egy kórusfórummá vált, és lehetőséget adott a legkülönbözőbb kórusoknak a saját maguk megvalósítására, bemutatására, akkor ez az elvem már gyakorlatban is igazolódott.

BM: *Hogy alakult ki a fórum, és miképpen formálódott a pályád?*

KT: Tulajdonképpen én Solymárra kerültem, illetőleg ott hirdettek a Művelődés Ház igazgatói állására pályázatot, 1974-ben. Ott nagyon rövid időn belül láttam, hogy én itt szabadon működhetek, mert nem-igen voltak elődeim, és nem is nagyon igényelték addig, hogy valaki kézbe vegye, megszervezze az ottani munkát. Mivel láttam a lehetőséget, megismerkedtem az ottani élettel, és fantasztikus dolgokat láttam. Megszerettem a környéket, megszerettem az embereket. Megcsodáltam, hogy akkoriban még az ottani németiség, svábság őrizte és hozta magával saját kultúráját, amit ott egy nagyszerű, kedves tanárnő,

Kelemen Istvánné ápolt réges-régóta, aki tulajdonképpen Bartók és Kodály módszerei, elvei alapján tanított a helyi általános iskolában. Kinevelt olyan nemzedékeket, akik zeneszeretők, kórusszeretők voltak. Kelemen Istvánné gyűjtője volt a speciális solymári népdalnak is, ami kicsit elütött a környék és az egész sváb népdalkultúrától. Ez egy különösen értékes kincs volt, amit azután kötetben is kiadott már. Akkoriban ezeket a népdalokat a solymári kórusok énekelték. Engem teljesen meglepett akkoriban az a körülmény, hogy behívnak egy solymári kocsmába, ahol a férfiak leülnek egy asztalhoz, és több szólamban megszólal az egész kocsmá. Mindenki énekel, csodálatosan, finoman, szépen, kulturáltan, eredeti solymári népdalokat. Kelemenné Gréti néni kinevelt fiatalokat, asszonyokat is, és ők is énekelték. Nemcsak énekelték, szerették a zenét. Akármilyen szép zene szólalt meg a Művelődési Házban, azt mindnyájan érdeklődéssel meghallgatták. Akkoriban kezdtem el ott hangversenyeket rendezni: volt ott oratórium-est, megszólalt Haydn *Évszakokja* és mindenféle zene. A helyi emberek kint csüngtek az udvaron, néztek, figyeltek be az ablakon, ilyenkor az egész udvar tele volt. A Művelődési Ház érdekes módon egy kocsmáépület volt, mintegy 200 fős befogadóképességgel, nagyon jó akusztikával. Tulajdonképpen ez adta a lehetőséget számomra, hogy a zenére építhetem a Művelődési Ház munkáját. Bár volt ott más is, mert igyekeztem azért tanfolyamokat, szakköröket is létesíteni, de lényegében a zenére sikerült specializálódni, leginkább a kóruszenére.

Akkor már Solymáron régóta működött a férfikar. Gréti néni közben beteg lett, átadta egy időre nekem a férfikart és a nagyon jó ifjúsági vegyeskört is. Sajnos akkor ő már évek óta nyugdíjban volt, és az iskolában nem volt kórus. Közben láttam, hogy az ifjúsági kórus már nehezen működik, és akkor az én kis egyházi kórusom tagjait kihívtam Solymárra, és megalakítottuk a *Solymári Madrigálkórust*. Tulajdonképpen a solymári fiatalokkal és a Budapestről hívott barátokkal együtt a kórus szépen működött. Közben viszont Solymárra költözött Szokolay Bálint bácsi, akinek nem volt akkor kórusa, és neki is valamilyen munkát kellett teremteni, mert ő fantasztikusan aktív volt. Azt tanácsoltam neki, hogy gyerekkart csináljon, mert az nincsen, és annak az iskola is örülne. A gyerekkar elkezdett működni a Művelődési Házban, bár a fegyelmezés neki egyre inkább nehezebbre esett. Akkor én egy kedves kórustagomat megkértem, aki zeneakadémista lett karvezető szakon, hogy segítsen Bálint bácsinak. Ő Blazsek Andrea volt, akinek ma már ismerős a neve. Ők ketten, Bálint bácsival együtt vezették a kórust. Bálint bácsi tele volt ötlettel, nagyon szeretetreméltó ember volt. Kezük alatt fel is nőttek a gyerekek, és abból alakult ki a női kar, akik ma

már Szokolay Bálint néven futnak. Miután ilyen ígéretes zenei élet volt Solymáron, és láttam az érdeklődést, merült fel bennem, hogy minden tavasszal egy ünnepi zenei sorozatot rendezzek hétvégeken – akkor még *Solymári Zenei Hetek* néven –, hétvégeken, mintegy hónapnyi időben. Már akkor is az egész országból meghívtam kórusokat, és mindenki boldogan jött, mert abban az időben még nem volt annyi anyagi gond az utaztatással. Még a Nevelők Háza kórusa is eljött Pécsről, meg a Komlói Pedagógus Kórus és a Debreceni Kodály Kórus is, karvezetői kapcsolataim révén. Volt rálátásom az ország kóruséletére. Még Bárdos Tanár Úr is tíz évig kijárt Solymárra. Felült a buszra, és nagyon sokszor részt vett a koncerteken. (Akkor még nem viselte nevét a sorozat.) Amikor elindítottam a fesztivált, elmentem hozzá, és elmondtam, hogy mit tervezek, amit ő örömmel fogadott. Megemlíthetem még, hogy támogatóan hatott solymári működésünkre a Helytörténeti Múzeum tevékenysége is.

BM: *Hány évig tartott a Solymári Zenei Hetek rendezvénysorozat?*

KT: 1977-től 1982-ig, de talán tovább is, mert amikor én elmentem Solymárról, még egy-egy rendezvényre visszajöttem. Eltávozásom oka az volt, hogy a megyei és a helyi pártbizottság nem nézte jó szemmel az általam, több esetben a templomban rendezett hangversenyt.

Egyébként mindig volt bennem egy vágy, hogy fesztivált rendezzünk, és mivel itt tényleg össze lehetett fogni sok érdeklődőt, arra gondoltam, hogy milyen szép kis fesztivál városkává-falucskává lehetne Solymárt alakítani. Tapasztaltam, hogy senkinek nem okozott gondot, hogy Pestről vagy bárhonnan ide jöjjenek. Ezt a tervemet azután elkezdtem rebesgetni Solymár illetékeseinek, amelytől a helyi pártvezetők teljesen „lilafejűek” lettek, mondván, hogy micsoda megalomániám van... Én ezt persze nem erőltettem a továbbiakban, csak álmodoztam róla. Ekkoriban viszont elkezdtek beleszólni mindenbe, főleg a templomi koncertek rendezésébe. Engem elbocsátottak, és én ezt el is fogadtam. De pár nap múlva újra jelentkeztek, hogy szeretnék, ha továbbra is ott dolgoznék. Én viszont azt mondtam, hogy csak azzal a feltétellel, ha szakmai munkámba nem szólnak bele. Volt is ilyen ígéret, de nem sokáig tartott, mert hamarosan kiderült, hogy ez nem megy tovább. Ekkor én hagytam ott őket, mondván, hogy így nem tudok tovább dolgozni. Egyébként Budapesten ekkor már rég nem volt ilyen gond a templomi hangversenyekkel.

Akkoriban úgy gondoltam, hogy zeneterápiával folytatom az életemet az Országos Ideg- és Elmegyógyintézetben dolgozva. De minthogy állás nem lehetett ebből a tevékenységemből, mert nem volt meg az egészségügyi diplomám, ez a munkaköröm is lezárult.

BM: *Milyen elvek alapján végezted ezt a terápiát?*

KT: Ez is egy szép dolog lehetett volna. Ma már ennek nagy keletje van. Én ezt teljesen a saját elképzelésem szerint csináltam. Élő zeneterápiával próbálkoztam, ami az énekórához és a kórusvezetéshez hasonlóan aktív munka volt, és nemcsak lemezhallgatáson alapult, bár csináltam azt is. Énekeltünk, picit táncoltunk, improvizáltunk, ütőhangszereket használtunk, mindenféle volt, amivel meg tudtam mozgatni a depresszió különböző formáiban sínylődő betegeket. Nagyon szerették a foglalkozásokat. Az orvosok mindig megígérték, hogy az egyik foglalkozáson készült videofelvétel alapján leírják, és orvosilag kontrollálják a gyógyítás részeként használható tevékenységet. Ez azonban mindig elmaradt. Végül sajnáltam, de én hagytam ott az intézményt.

BM: *És hogyan folytattad a terveidet ezután?*

KT: Végül volt egy szomszéd község, Nagykovácsi, ahol a tanácselnöknek nagyon tetszettek az én elképzeléseim, és azt mondta, hogy mindent megvalósíthatok nála. De egy hónap múlva kiderült, hogy ez egy jó szándékú gondolat volt részéről, de semmi sem tud ott megvalósulni. Én akkor elköszöntem.

Akkoriban viszont egészen véletlenül – minthogy a Fővárosi Önkormányzatnál már tudtak rólam, hogy én egy nagyon aktív valaki vagyok –, a kulturális osztály vezetője felkért, hogy a Budapesti Művelődési Központban, az Etele úton, – amely intézmény ma is létezik –, a főváros részéről én legyek a budapesti „öntevékeny” zenei élet szakfelügyelője. Ez azt jelentette, hogy az összes budapesti, ifjúsági és felnőtt énekkar és zenei együttes – és ugyanakkor az összes különböző szakközépiskolai kórus – zenei tevékenységének szakfelügyelete munkakörömmé vált. Ez egy nagyon széles feladatkört jelentett. Gyakorlatilag úgy folyt, hogy minden hónapban vagy negyedévben megmondta a főváros, hogy melyik kerület intézményei kerülnek sorra, melyeket kell meglátogatni, felügyelni, jelentést írni róluk és főként tanácsot adni nekik. Később azután megszűnt a felügyelet, és csak szaktanácsadás történt. Mi igyekeztünk mindenütt segítséget, támogatást szerezni az együttesek tevékenységéhez, de szakmailag is hozzászóltunk a munkájukhoz, kottákat szereztünk nekik, és támogattuk őket. Ezáltal Budapest összes működő kórusa és zenekara hozzánk tartozott. A zenekari területen Jancsovics Antal volt a megbízottam. A kórusokat felügyeltem és a nagy központi kórusrendezvényeket is szerveztem. Volt egy társadalmi intézmény a Budapesti Kórusok Tanácsa, amely a KÓTÁ-tól független volt, de együttműködött vele. Ennek is a szervező titkára voltam.

A fesztiválrendezés is munkakörömmé vált. Innen szerveztem még egy ideig a *Solymári Zenei Heteket* is. A Főváros örömmel fogadta, hogy ezt a nagy kórusrendezvényt lassan Budapest központjává tettem. A kórusfesztivál nevét Bárdos Tanár Úr halála után, 1987-ben változtattam meg *Bárdos Lajos Zenei Hetekre*. A budapesti kórusfesztiválnak nagyon sok előadói színtere volt, ahol egy-egy kórushangversenyt és egy-egy előadást lehetett rendezni. Így történt, hogy Bárdos Tanár Úrnak az utolsó előadása Óbudán volt, ugyanis az Óbudai Társas Kör a zenére specializálta magát. Ezért nekem is sok lehetőségem nyílt arra, hogy ott hangversenyeket, zenepedagógiai tanfolyamokat rendezzek.

Solymáron időközben sok minden megváltozott, korábbi aktivitásuk is némiképp csökkent, illetve átalakult. 1985-ben a Solymári Madrigálkórus felbomlott. Új kórus szervezésébe fogtam. Barátok hozták egymást. Bárdos Tanár Úr halálakor, 1986-ban már működött az új énekkarom és felvettük a *Bárdos Lajos Kamarakórus* nevet. Nagyon sok nyugat-európai turnén vettünk részt a hazai koncertek mellett, sok kórus-kapcsolat jött létre, akik a Zenei Hetek résztvevői is voltak, és máig is azok. A kórus „alap-együttese”, állandó szereplője, szervezője a fesztivál-sorozatnak. Ez évben ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. 1998-ban mentem nyugdíjba a Fővárostól, és akkor is komoly változások történtek.

BM: *Hogyan lehet manapság financiálisan és gyakorlatilag egy kórusfesztivál feltételeit előteremteni?*

KT: A fesztivál rendezésének központja és irányítása ma Budapesten folyik egy alapítvány keretében, amelynek a neve: *Bárdos Lajos Zenei Hetek. Kórus- és Ifjúságnevelési Alapítvány*. Minthogy én már akkor, amikor a Budapesti Művelődési Központból elkerültem, éreztem, hogy anyagilag egyre nehezebb a helyzetünk, ezért létrehoztam ezt az alapítványt. Ezáltal egy jogi kerettel rendelkezünk, amely lehetővé teszi a pályázatok benyújtását. Most is két forrásból tudjuk fenntartani magunkat: a pályázatokból és a jóindulatból. Ez utóbbi azt jelenti, hogy együttműködünk egyes intézményekkel, amelyek helyiségeket biztosítanak számunkra, ahol a koncertjeinket megrendezhetjük. A fesztivál ifjúsági énekkari díszhangversenyeit „Éneklő Ifjúság” címmel rendezzük (megtartottuk az annak idején Bárdos Tanár Úr által használt elnevezést).

Bárdos Lajos
(alsoerdosor.hu)

BM: *A repertoárt tekintve milyen meghatározó szempontokat kell figyelembe venni a fesztiválon résztvevő kórusoknak?*

KT: A kórusoknál mindig úgy alakult, hogy mindenki hozta a saját profilját, műsorát. Minthogy meghívásos alapon van a részvétel, akiket meghívok, azokat ismerem, és tisztában vagyok vele, hogy milyen színvonalat képviselnek. A műsorról pedig egyeztetünk annyiban, hogy egy Bárdos-művet kötelező énekelni minden kórusnak. Az összkarban a koncerttermi előadásokon a *Tábortűznél* szólal meg, a templomi összkarban pedig az *Aeterne Rex*. Ezek olyan egyszerű művek, hogy mindenki könnyen megtanulja őket. A *Tábortűznél* esetében pedig könnyebbésséget okoz az is, hogy a szövege szinte minden jelentős nyelven megjelent.

BM: *A fesztiválrendezés több évtizedes munkájában mely oldalról kaptál támogatást, és mely irányból értek nehézségek?*

KT: A kórusvezetők, karnagyok és a szakmában mindenki támogatóan vett részt valamennyi fesztiválon. A szakmán kívül természetesen voltak nehézségek. Az évtizedek alatt a nemzedékváltás a kóruséletben is végbement. A fiatalok között nagyszerű tehetségek vannak. Az biztos, hogy manapság a belépődíj nélküli fesztiválok rendezésének feltételeit csak pályázatok és rokonszenvező támogatók segítségével lehet előteremteni. Azt szeretném, hogy a kórusok „ünnepe” mindenki számára elérhető legyen, ezért nincsen a hangversenyeken kötelező belépődíj, csak esetleges megajánlás.

Bárdos Lajos
(atempo.sk)

BM: *Érdemes felidézni, hogy miképpen vetted fel a kapcsolatot az erdélyi magyar kórusokkal a romániai rendszerváltozást követő napokban. Ezzel a lépéssel a fesztivál történetének egy új fejezete kezdődött.*

KT: Valóban, ez egy felejthetetlen esemény volt akkoriban. Ugyanis, amikor a Ceausescu-rendszer széthullott, férjemmel és segítőtársammal, Miskolczi Ottóval azonnal, már januárban elmentünk Székelyudvarhelyre, és ott felkerestük a zeneiskola és a líceum igazgatóját. Ők boldogan együttműködtek velünk, és segítettek abban, hogy a különböző karnagyokat és együtteseket megismerjük. Mi azonnal meghívtuk a már működő líceumi kórust, amely egy középiskolai női kar volt. Ők voltak az elsők, akik akkor először kiszabadultak a fesztiválra. Mi ezután javasoltuk, hogy legyen a jövő évben Székelyudvarhelyen is egy fesztivál, ami azután ott tényleg létrejött, és a mai napig ott, saját önálló fesztiváljukként folytatódik. Ők *Bárdos Lajos–Palló Imre* néven nevezik a rendezvényüket, de így már ritkábban vesznek részt a magyarországi fesztiválon, de időnként azért mégis eljönnek. Önállósultak, és így van ez rendjén.

A későbbiekben bekapcsolódott Marosvásárhely is, a *Nagy István Ifjúsági Vegyeskar*ral. Kovács András karnagnak ma már ott is több kórusa van, velük még szorosabb a kapcsolatunk. Öröm látni, hogy önálló lett az ottani rendezvény, *Bárdos Lajos–Nagy István* kórusfesztivál címen, és megsokasodtak. Erdélyből még Gyergyóremete is részt vett, de nekik anyagi gondjaik vannak.

Délvidék egy későbbi dolog volt. 1991-ben lementünk Újvidékre, és ott egy rádiós újságíró vezettet el minket a helyi karvezetőkhez, akikről gondolta, hogy affinitásuk van a mozgalom iránt. Adán volt a legfőbb érdeklődés. Zentáról, Nagybecskerekéről, Óbecséről is mindig meghívtunk egy-egy kórust, mert csak egy-egy kórus cserekapcsolatával oldható meg manapság a szállás és

az egyéb költségek előteremtése. Idén, a 35. fesztiválra a két legaktívabb kórust hívtunk meg Adáról és Nagybecskerekéről. A délvidéki két állandó fesztivál-helyszínünk, immáron 10 éve, Temerin, az ifjúsági kórusoké és Ada a felnőtt kórusoké. Határon túli szorosabb kapcsolatunk alakult ki még Felvidéken, Pelsőccel és Zselízzel.

BM: A határon túli magyar kórisegyüttesekkel való kapcsolaton kívül fontos szerepet játszanak a fesztiválon a vidéki koncert-helyszínek és együttesek is. Tolna megyével már nagyon régi a kapcsolat. Idén például kiemelt hangsúlyt kapott Tolna város, ahol az *Éneklő Ifjúság* díszhangversenyen hat megyei ifjúsági kórus szerepelt, és a kórusélet hagyományának őrzésében élen járó Bátaszék, ahol a napokban tizenkét kórus-együttes vesz részt a helyi egyházzenei kórushangversenyen. De speciális tematikájú koncertek is beépülnek évenként a rendezvény-sorozatba. Idén az évfordulókat felidéző Liszt-Bartók hangverseny jelentkezik érdekes műsor összeállítással, melynek egyik főszereplője az általad vezetett, ugyancsak idén jubiláló *Bárdos Lajos Kamarakórus* és a gyakori együttműködő *Albinoni Kamarazenekar*. Az újdonságok között a kortárs művek is kiemelt helyet kaptak a jelenlegi fesztiválon, éppen a Te nagy vállalkozásod eredményeként szólal meg ismét Nógrádi Péter miséje, a *Laudi delle creature*, a fesztivál záróhangversenyén.

Az idei műsorfűzetben feltüntetett húsz hangversenyen a főváros, a vidék és a határon túli együttesek széles köre, hatvanöt kórus-együttes és a Galgamenti Népzenei Kórushangversenyen még több mint tíz népzenei együttes műsora szólal meg. Az elhangzott repertoár műfaji gazdagságában korunk magyar kóruskultúrájának összképe tükröződik: az együttesek rendeltetésében, változó adottságaiban, eltérő zenei ízlésében és társadalmi funkciójában. A *Bárdos Lajos Zenei Hetek* kórusfesztivál a magyar kóruskultúra évről-évre megvalósuló ünnepi alkalma, amely kiemelt figyelmet szentel több ezer dalos, több mint hatvan együttes bemutatására. Alig lehet kimondani, mert hihetetlen a tény, hogy az országos zenei mozgalom 35 éves története a Te odaadó, művészi elkötelezettséged gyümölcse. Kívánom, hogy rendületlen lelki és testi erővel folytathasd a kórusfesztivál művészi irányítását.

*

[*Elhunyt Kempelen Tünde Gabriella \(Budapest, 1939. július 20. – Törökbálint, 2025. január 1.\) középiskolai ének-zenetanár, karnagy, a Bárdos Lajos Zenei Hetek Alapítója. Márkusné Natter-Nád Klára \(ZeneSzó 2016/5.\), Porcsin Livia interjúja \(Budaörsi Infó, 2013.\) és Réthy Judit költeménye \(Parlando 2025/1.\)](#)